

[Erik Eriksen.]

alvorlige bestræbelser for at skabe større smidighed på arbejdsmarkedet.

Den vigtigste mangel i regeringens oversigt over den økonomiske situation er dog, at den reelt ikke beskæftiger sig med erhvervslivets tilpasningsproblemer. Jeg nævnte ved mit partis landsmøde muligheden af, at en række sagkyndige udvalg snarest muligt undersøgte forskellige forhold og ganske særligt tilpasningsproblemerne. Naturligvis har jeg bemærket mig, at regeringen gennem den højtærede handelsminister har afvist denne tanke. Alligevel er det mig en stor overraskelse, at regeringen på baggrund af den såkaldte chokrapport intet forslag har at stille i åbnings-talen. Man vil jo erindre, at i denne rapport blev det anført, at ikke mindre end 40 pct. af dansk industri ville komme i vanskeligheder ved Danmarks deltagelse i et stormarked. Jeg har nok set anført, at chokket delvis kan aflyses; vi står bedre rustet i dag, hedder det, og det er jo, som et blad så træffende bemærkede, „meget belejligt“. Alligevel ville jeg i denne forbindelse sætte pris på, om statsministeren ville klargøre åbnings-talens nok så dunkle ord om den forestående toldrevision og afviklingen af importrestriktionerne. For trods de alvorlige perspektiver har regeringen kun ét forslag: „Den konsolideringslinje, som har været fulgt i finanspolitikken i de senere år med betydelige overskud på statsbudgettet, må fastholdes“. Regeringen følger de allerede udtårte stier: er konjunkturerne gode, må skattetrykket øges, og er konjunkturerne dårlige, kan skatterne i hvert fald ikke nedsættes. Allerede på dette punkt er jeg ganske uenig.

Det næste er, at regeringen bortset fra nogle ret intetsigende bemærkninger kun sigter på den ene side af finanspolitikken, nemlig på statens indtægter. Regeringen ofrer åbenbart ikke mange tanker på, hvad der kan gøres for at stramme finanspolitikken, når det drejer sig om statens udgifter. Trods det stabile prisniveau er statens civile drifts- og anlægsudgifter stærkt stigende. De besparelser, der kunne ventes, når man tager højkonjunkturerne i betragtning, har vi intet set til. Også på dette punkt viser det sig, at regeringen er domineret af socialdemokratiske synspunkter.

De radikales og især retsforbundets standpunkter før regeringsdannelsen er blevet til intet. Statens opgaver og forpligtelser er blevet enorme. Derfor må pengene strømme ud af statskassen.

På denne baggrund kan man godt forstå, at mange stiller sig det spørgsmål: er det en naturlov, at skattetrykket stadig skal stige, og at statens udgifter, som tilfældet har været i de senere år, skal vokse endnu stærkere? Gennem den stramme finanspolitik, der er ført i efterkrigsårene, er forbruget og dermed også produktion og investering stadig holdt nede. Med den stramme finanspolitik mener jeg, at skatterne er steget omtrent dobbelt så stærkt som nationalindkomsten, for på udgiftssiden har finanspolitikken langt fra været stram. I samme tidsrum er statens udgifter nemlig også steget meget stærkere end nationalindkomsten. Det er heller ikke uden interesse at mærke sig, at i tiden 1948-58 er de offentlige investeringer steget næsten en tredjedel stærkere end de private. Samtidig er det offentlige forbrug, når jeg ser bort fra forsvarsudgifterne, steget ca. halvdan gang så stærkt som det private forbrug. Dette er i sig selv bemærkelsesværdigt. Men ser vi på den tid, som ligger umiddelbart bag os, 1957-58, ser vi, at hvad angår såvel offentlige investeringer som forbrug, er disse steget forholdsvis endnu langt stærkere i dette år, hvor radikale og retsforbundet — som man siger — sætter deres præg på regeringen. Vi har med andre ord under denne regering af socialdemokrater, radikale og retsforbundet, der bestandigt har slået på den stramme finanspolitik, oplevet, at det offentliges udgifter er steget langt stærkere end de private. Og med de to små — undskyld jeg siger det — regeringspartiers valgløfter i tankerne er det ganske bemærkelsesværdigt, at stigningen i det offentliges udgifter i forhold til privatforbrug og investering er steget langt stærkere under trekantregeringen end under den foregående socialdemokratiske mindretalsregering.

Det er bl. a. på denne baggrund, vi hævder, at det, der engang var en i og for sig rigtig og udmærket teori om den konjunkturudjævrende finanspolitik, er forvrænget indtil ukendelighed. Denne politik er gjort til dække for socialdemokratiets stræben henimod det, vi kalder formynderstaten.